Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0339

Savavališkas mokslininkų Bahruzo Samadovo ir Igbalo Abilovo sulaikymas ir nuteisimas Azerbaidžane

2025 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl savavališko mokslininkų Bahruzo Samadovo ir Igbalo Abilovo sulaikymo ir nuteisimo Azerbaidžane (2025/3028(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Azerbaidžano,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 150 straipsnio 5 dalį ir 136 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi nuo 2025 metų pradžios politinių kalinių skaičius Azerbaidžane staiga išaugo iki beveik 400 asmenų, kurie buvo savavališkai sulaikyti pareiškus politiškai motyvuotus kaltinimus, tarp jų pilietinės visuomenės aktyvistų, opozicijos lyderių, žurnalistų, mokslininkų ir žmogaus teisių gynėjų;

B. kadangi talyšų etninės mažumos tyrėjas ir Talyšų nacionalinės akademijos biuletenio vyriausiasis redaktorius Igbal Abilov ir Karolio universiteto doktorantas Bahruz Samadov buvo apkaltinti išdavyste ir nuteisti atitinkamai 18 ir 15 metų laisvės atėmimo bausmėmis;

C. kadangi abiejų mokslininkų teismo procesas vyko už uždarų durų, pažeidžiant tarptautinius teisingo bylos nagrinėjimo standartus ir nekaltumo prezumpciją; kadangi tariami įrodymai tebuvo ryšiai ir bendravimas su Armėnijos mokslininkais; kadangi įkalinimo laikotarpiu jų sveikatos būklė pablogėjo;

D. kadangi šie atvejai seka po neteisėto ir savavališko kitų dviejų mokslininkų – Gubado Ibadoghlu ir Fazilo Gasimovo, nuteisimo;

E. kadangi, Azerbaidžane toliau vykstant autoritarinės praktikos konsolidacijai, 2025 m. gruodžio 1 d. buvo suimtas gerai žinomas opozicijos lyderis Ali Karimli, jam pareiškus kaltinimus tariamu perversmu;

1. griežtai smerkia Bahruzo Samadovo ir Igbalo Abilovo suėmimą, baudžiamąjį persekiojimą ir nuteisimą remiantis politiškai motyvuotais kaltinimais;

2. ragina Azerbaidžaną nedelsiant ir besąlygiškai paleisti visus politinius kalinius, visų pirma B. Samadovą, I. Abilovą ir G. Ibadoghlu, užtikrinti teisingą bylos nagrinėjimą ir tinkamą procesą ir nutraukti represijas prieš žurnalistus, aktyvistus, mokslininkus, opozicijos atstovus, žmogaus teisių gynėjus ir kitus neteisėtai laikomus suimtus asmenis, įskaitant išeivijoje tremtyje esančius asmenis;

3. kuo griežčiausiai smerkia Ali Karimli suėmimą ir ragina nedelsiant jį paleisti;

4. reiškia ypatingą susirūpinimą dėl piktnaudžiavimo nacionalinį saugumą reglamentuojančiomis nuostatomis jas pasitelkiant kaip teisminio priekabiavimo, bauginimo ir saviraiškos laisvės, taikos propagavimo ir visuomenės kritikos kriminalizavimo priemonę; reiškia didelį susirūpinimą dėl tebesitęsiančios akademinės laisvės ir kultūrinių teisių erozijos Azerbaidžane;

5. ragina Azerbaidžaną paisyti tarptautinių žmogaus teisių srities įsipareigojimų bei standartų, be kita ko, susijusių su saviraiškos laisve ir akademine laisve, ir su jais suderinti savo teisės aktus;

6. ragina apsvarstyti galimybę atitinkamiems atsakingiems pareigūnams taikyti tinkamas priemones pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą;

7. ragina ES delegaciją Baku stebėti pirmiau nurodytus atvejus, o ES specialųjį įgaliotinį žmogaus teisių klausimais – surengti susitikimus su sulaikytais mokslininkais;

8. ragina ES toliau remti žmogaus teises ir demokratinį valdymą Azerbaidžane, be kita ko, didinant paramą pilietinei visuomenei, ir užtikrinti, kad diplomatinis angažavimasis ir toliau atitiktų pagrindines ES vertybes;

9. pabrėžia, kad pažanga, susijusi su bet kokiu būsimu partnerystės susitarimu, turėtų priklausyti nuo apčiuopiamos pažangos žmogaus teisių, teisinės valstybės ir pagarbos ES vertybėms bei principams srityse, įskaitant politinių kalinių paleidimą ir ribojamojo pobūdžio teisės aktų panaikinimą, kaip nurodyta ankstesnėse Parlamento rezoliucijose;

10. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybėms narėms ir Azerbaidžano prezidentui, vyriausybei bei parlamentui.